

Söderberga

Boplats vid skärvstenshögar

Arkeologisk utredning etapp 2

Fornlämning Skå 97:1 m.fl.
Söderberga, Skogby m.fl.
Skå socken
Ekerö kommun
Stockholms län
Uppland

Ann Vinberg

Söderberga

Boplats vid skärvstenshögar

Arkeologisk utredning etapp 2

Fornlämning Skå 97:1 m.fl.

Söderberga, Skogby m.fl.

Skå socken

Ekerö kommun

Stockholms län

Uppland

Ann Vinberg

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2015

Omslagsfoto: Vy mot boplatsen inom objekt 22 och skärvtenshögarna Skå 19:1 och 19:3. Från sydväst. Fotograf: Ann Vinberg.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2012/02954.

ISBN: 978-91-7453-440-5

Tryck: Just Nu, Västerås 2015.

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning.....	5
Syfte, metod och genomförande	6
Resultat	8
Objekt 21, boplatsläge	8
Objekt 22, boplatsläge	9
Skå 97:1, Söderberga bytomt	12
Referenser.....	14
Kart- och arkivmaterial.....	14
Litteratur	14
Tekniska och administrativa uppgifter	14
Bilaga 1. Schakttabell	15
Bilaga 2. Anläggningstabell.....	21
Bilaga 3. Fyndtabell.....	22

Figur 1. Platsen för utredningen vid Söderberga, Skå socken, Färingsö, Ekerö kommun, Uppland, markerat på Terrängkartan. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

Stiftelsen Kulturmiljövård har utfört arkeologisk utredning, etapp 2, inom fastigheterna Söderberga, Skogby m.fl., Ekerö kommun, Stockholms län, Uppland. Utredningen gjordes inför detaljplaneläggning av området ”Svanhagen/Söderberga”. Utredningen omfattade två boplatslägen (objekt 21 och 22), vilka hade identifierats i etapp 1 av den arkeologiska utredningen, samt den nordvästra delen av Söderberga bytomt (Skå 97:1, Jensen 2014).

Objekt 21 låg strax söder om gravfältet Skå 18:1. Här framkom en liten boplat i form av två härdar/härdrester, en skärvstensansamling och keramik av förhistorisk typ. Lämningarna fanns i ett schakt och inga ytterligare lämningar påträffades i närliggande schakt.

I den centrala delen av objekt 22, framkom en boplat norr om och i nära anslutning till två skärvstenshögar (Skå 19:1 och 19:3). Lämningarna bestod av en härd/härdrest, sju stolphål samt, på ett impediment, ett tunt kulturlager med fynd av en keramikskärva av förhistorisk karaktär. I den södra delen av objekt 22, nära gravfältet Skå 61:1, framkom en härd. Denna kan möjligen knytas till ett äldre odlingslager som framkom strax norr om denna, men inga ytterligare lämningar framkom runt denna. Två enstaka keramikskärvor som påträffades i ploglagret, i områdets östra del, kan inte knytas till någon fornlämning.

Vid Söderberga bytomt, Skå 97:1, berördes den nordvästligaste delen av planerad bebyggelse och ytan utmed vägen, på den västra sidan, av planerad vägbreddning. Inga fornlämningar framkom i de två schakt som grävdes här.

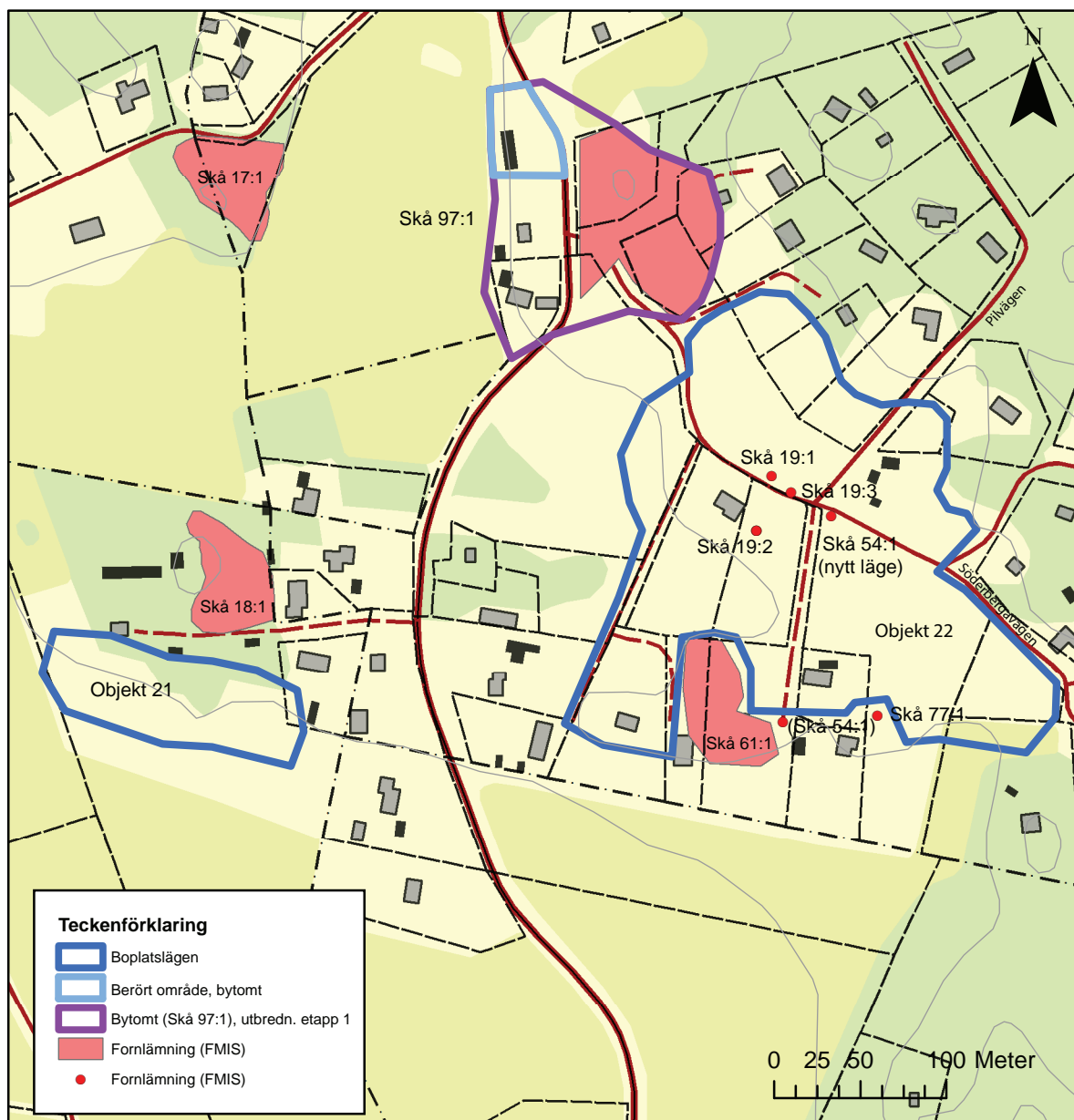
Inledning

Stiftelsen Kulturmiljövård har den 8–15 april 2015 utfört arkeologisk utredning etapp 2, inför detaljplan ”Svanhagen/Söderberga”, fastigheterna Söderberga, Skogby m.fl., Ekerö kommun, Uppland, enligt beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län 2015-02-25 (dnr 4311-18579-2014). Uppdragsgivare var Ekerö kommun.

Området låg på Färingsö, Skå socken, och den arkeologiska utredningen, etapp 2, omfattade objekt 21 och 22 samt berörd del av Skå 97:1 (figur 1–2). Boplatslägena objekt 21 och 22 identifierades vid den arkeologiska utredningens etapp 1, 2013/2014 (Jensen 2014). De omfattade en sammanlagd yta på ca 50 000 m². Vid denna utredning uppmärksammades också att Söderberga bytomt, enligt 1857 års karta, sträcker sig längre västerut och söderut än den tidigare registreringen (kartan går dock tillbaka på förhållanden som ligger före 1850).

För objekt 21 omfattade utredningen, etapp 2, den del som låg inom planområdet, d.v.s. den norra delen, och för Skå 97:1 de delar som berördes av planerad vägbreddning och bebyggelse, d.v.s. bytomtens nordvästra del.

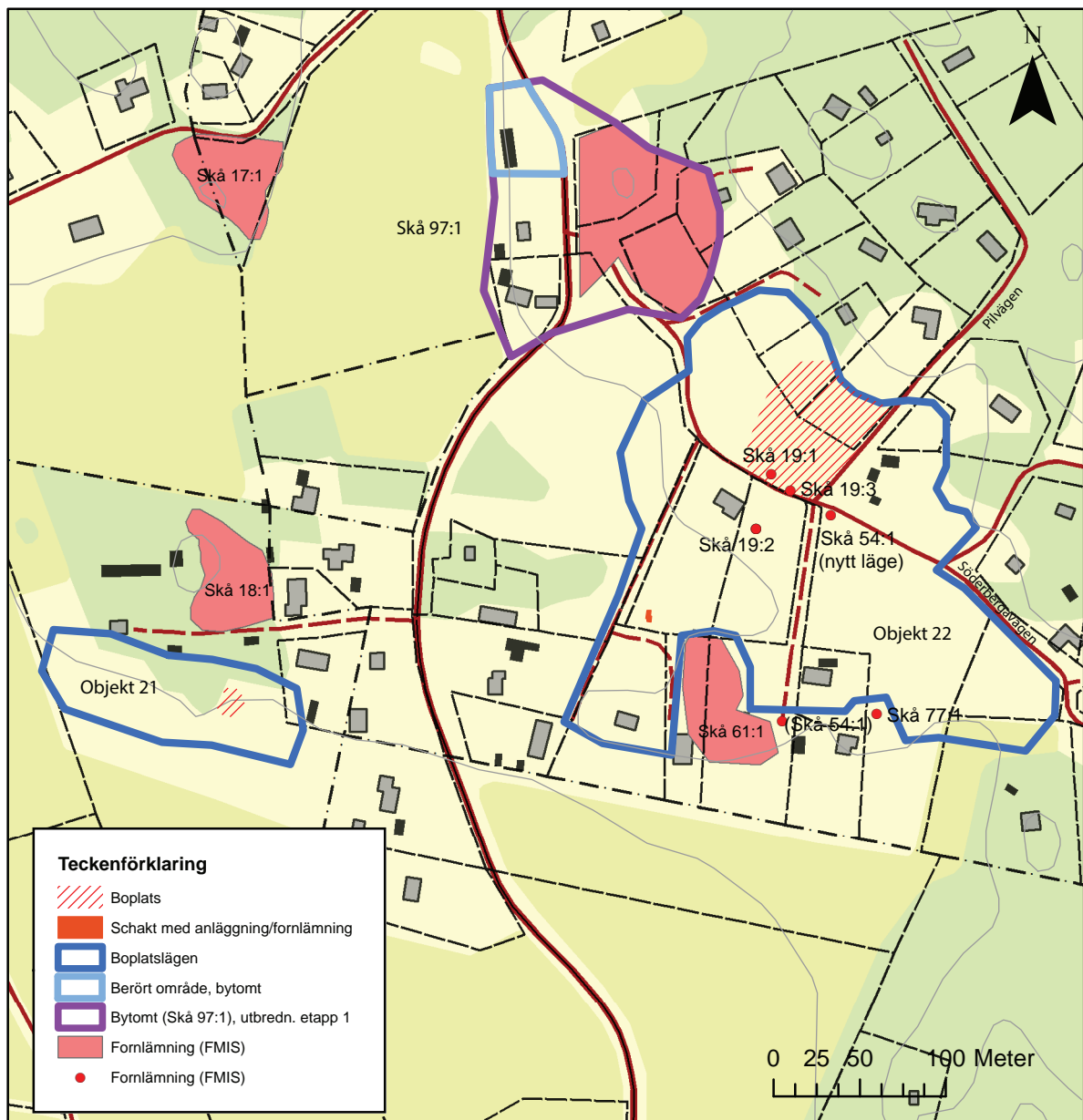
Figur 2. Boplatsslägena objekt 21 och 22 samt Söderberga bytomt (Skå 97:1) och närliggande fornlämningar markerade på den digitala Fastighetskartan. Skala 1:4 000.

Syfte, metod och genomförande

Syftet med den arkeologiska utredningen, etapp 2, var att fastställa om boplatsslägena objekt 21 och 22 samt berörd del av Söderberga bytomt, Skå 97:1, utgjorde fornlämning.

Utredningsgrävningen utfördes huvudsakligen som sökschakt med hjälp av grävmaskin i kombination med handgrävning/rensning. Schakten grävdes i de lägen som bedömdes som de bästa boplatsslägena, inom objekt 22 bl.a. i höjdlägen i den äldre åkermarken. Där enstaka artefakter eller anläggningar har påträffats har flera sökschakt tagits upp för att närmare undersöka fornlämningens karaktär, d.v.s. i första hand för att avgöra om objektet skulle bedömas som fyndplats eller boplat.

Figur 3. Resultatet av den arkeologiska utredningen, etapp 2, markerat på den digitala Fastighetskartan. Skala 1:4 000.

I den östra kanten av objekt 22, där marken var känslig på grund av en tunn gräsmatta och där läget för boplats bedömdes som något sämre, grävdes tre provgropar för hand, 1 m² stora.

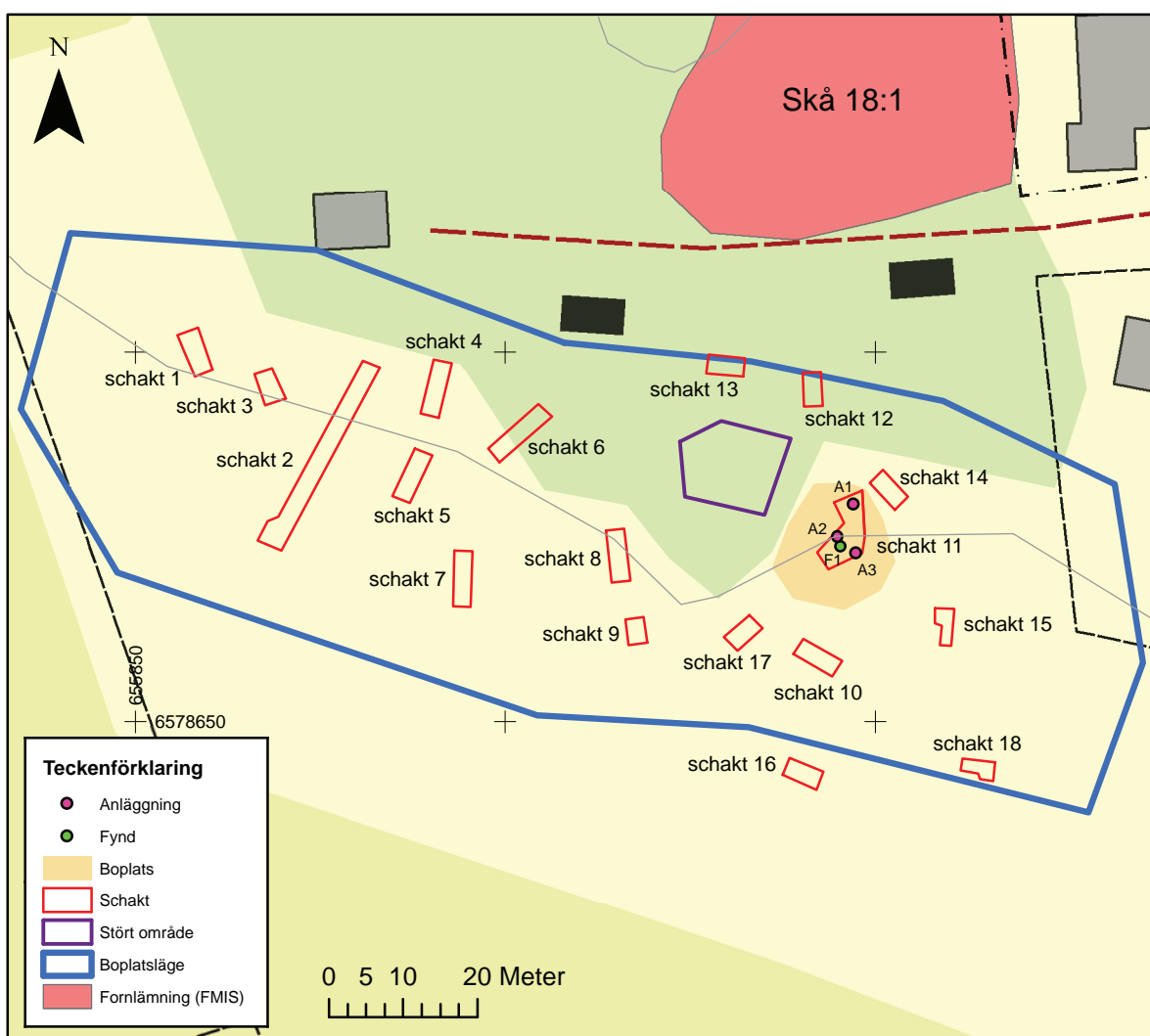
Samtliga schakt, provgropar, anläggningar och fynd har beskrivits och mätts in med GPS. Flertalet anläggningar och schakt har även fotograferats. Samtliga schakt och provgropar har återfyllts.

Resultat

Objekt 21, boplatsläge

Boplatsläget objekt 21 var en 155×50 meter stor yta belägen i en flack söderslutning (figur 3–4). Lägets norra del låg inom planområdet. Marken utgörs huvudsakligen av äldre åkermark, som i senare tid använts som fruktträdgård. Den nordligaste delen ligger dock på impedimentmark, vars centrala del bildar en impedimentudde åt söder. Denna yta visade sig delvis bestå av påförda massor och därför även något skadad i ytan. Marken utgörs av sandig morän på impedimentet och av lera/glaciallera i åkermarken.

I områdets centrala/östra del framkom två härdar/härdrester, en skärvsstensämsamling (A1, A2 och A3) samt keramik av förhistorisk typ (F1), d.v.s. en liten *boplats* (tabell 1 och bilaga 1–3). Lämningarna fanns i ett schakt (schakt 11) och inga ytterligare lämningar påträffades i närliggande schakt. I två schakt fanns mörkfärgade lager under det sentida ploglagret. Detta har tolkats som äldre odlingslager, delvis med uppblandning av sot och kol kanske från härdarna.

Figur 4. Boplatsläge objekt 21: schakt, anläggningar och fynd. Skala 1:1000.

Objekt 22, boplatsläge

Boplatsläget objekt 22 omfattade en cirka 300×275 meter stor yta (figur 3 och 5–7). Området utgörs av plan och svagt söder- och sydvästsluttande mark, som till stora delar består av åkermark i vall. Delar av området, framför allt i utkanterna, utgörs av tomtmark. Området genomkorsas av mindre lokalvägar: framför allt Söderbergavägen i öst–västlig riktning och Pilvägen i nord–sydlig riktning.

Området tangerar gravfältet Skå 61:1 i söder. I områdets sydöstra kant finns en skålgropslokal (Skå 77:1) och centralt en runsten, som under sent 1900-tal har flyttats från en ursprunglig plats strax öster om gravfältet (Skå 54:1). Centralt inom området, strax norr om Söderbergavägen, finns två skärvstenshögar (Skå 19:1 och 19:3). Ytterligare en skärvstenshög (Skå 19:2) har sannolikt försvunnit i samband med husbyggnation strax söder om vägen.

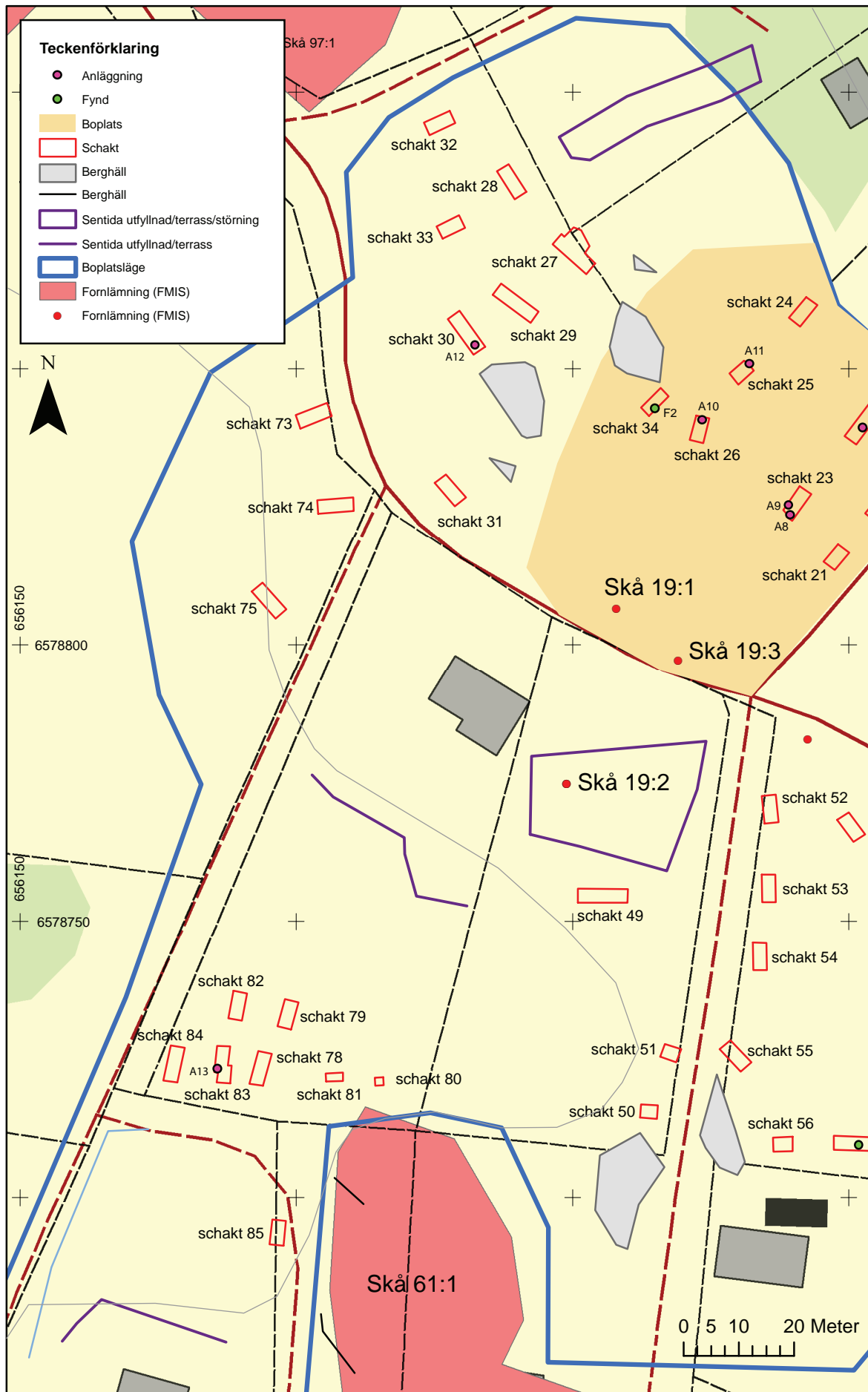
På flera ställen finns störningar på grund av sentida markingrepp, framför allt inom tomtmark i form av markplanering/terrasseringar, avloppsanläggningar m.m. På andra ställen finns berg i dagen. Marken består framför allt av lera/glaciallera. I områdets centrala del, söder om terrasseringen vid Skå 19:2, var marken mycket blöt.

Inom objekt 22 framkom en *boplats* strax norr om de registrerade skärvstenshögarna. Ytan har knutits ihop med dessa till en cirka 4200 m² stor yta. Fornlämningen är dock inte avgränsad, men fortsätter sannolikt inte på den sydöstra sidan av Pilvägen. Inom denna boplatstyta framkom en härd och sju stolphål (A4–11) samt, på impedimentmark, ett tunt kulturlager med fynd av en keramikskärva av förhistorisk karaktär (F2) (schakt 19, 22–23, 25–26, 34).

I den södra delen av objekt 22, nära gravfältet Skå 61:1, framkom en *bärd* (A13 i schakt 83). Denna kan möjligen knytas till ett äldre odlingslager som framkom strax norr om denna, men inga ytterligare lämningar framkom runt denna. Två enstaka keramikskärvor som påträffades i ploglagret, i områdets östra del, kan inte knytas till någon fornlämning (F3 i schakt 57 och F4 i schakt 63). Däremot fanns mörkfärgade lager under ploglagret i flera schakt här. Lagret/lagren hade inslag av sot, kol och ibland bränd lera, vilken dock har tolkats komma från leran på platsen. Inga anläggningar framkom dock i denna del av området och lagren har därför bedömts som äldre odlingslager med inslag av kulturlager. Ett stolphål som framkom i områdets nordvästra del har bedömts som sannolikt sentida (A12 i schakt 30).

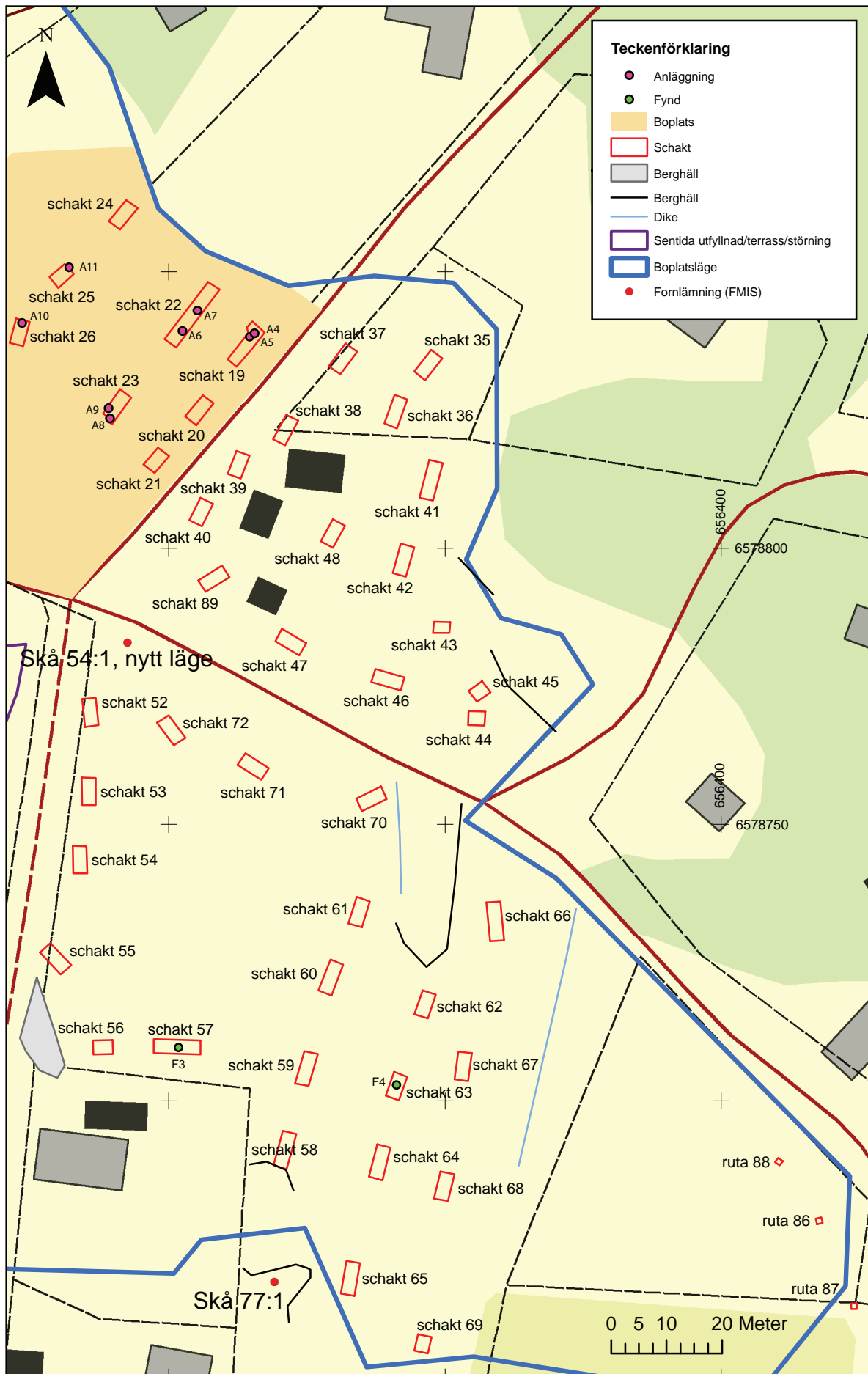

Figur 5. Den norra delen av boplatstyten inom objekt 22. Schakt 23 i förgrunden. Vy från söder. Fotograf: Ann Vinberg.

Figur 6. Boplatsläge objekt 22, västra delen: schakt, anläggningar och fynd. Skala 1:1000.

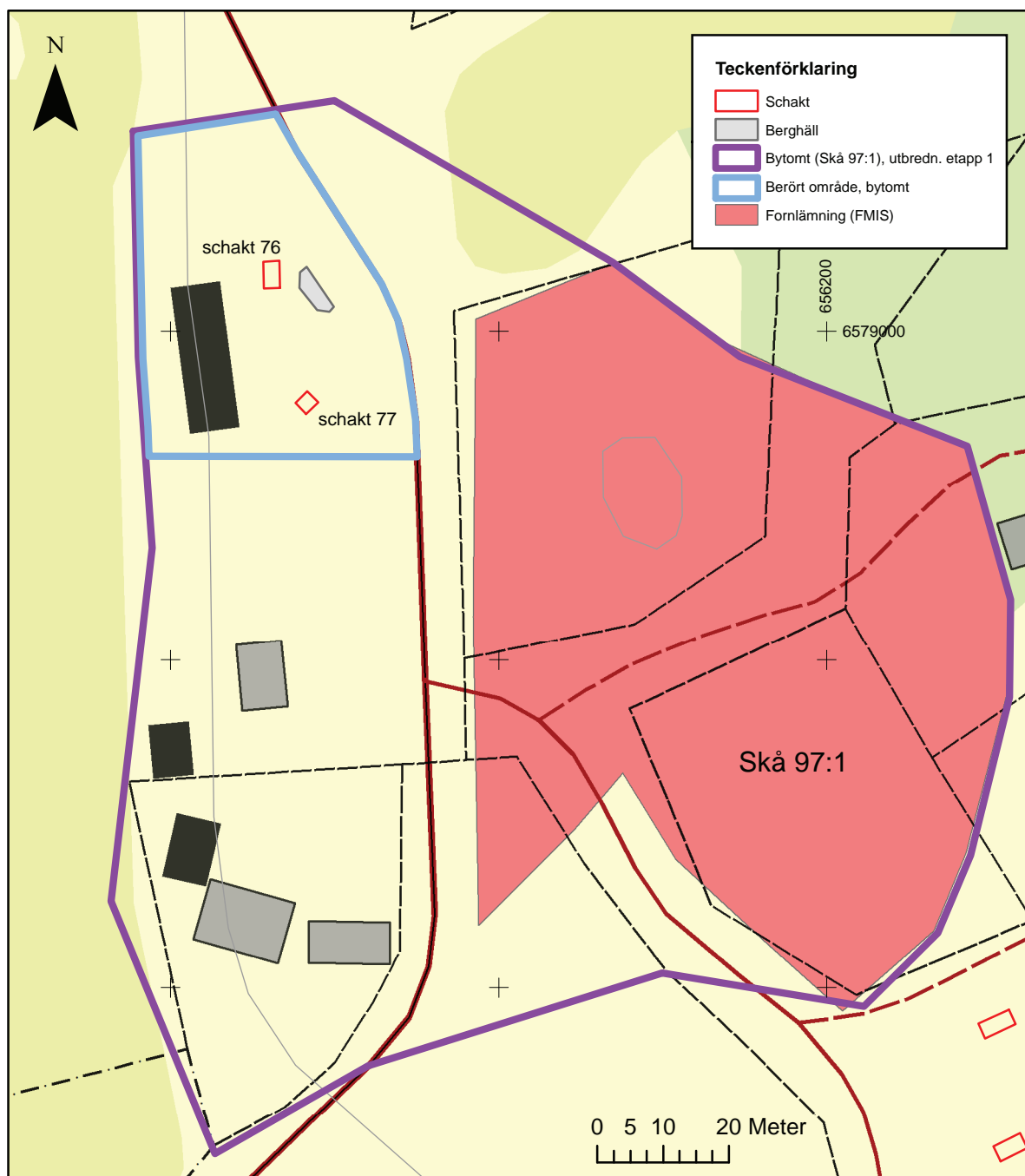

Figur 7. Boplatsläge objekt 22, östra delen: schakt, anläggningar och fynd. Skala 1:1000.

Skå 97:1, Söderberga bytomt

Vid Söderberga bytomt, Skå 97:1, berördes den nordvästligaste delen av planerad bebyggelse och ytan utmed vägen, på den västra sidan, av planerad vägbreddning (figur 8). Stora delar av ytan utgick på grund av berg samt sentida markgrepp, bl.a. en förmodad avloppsanläggning. Inga fornlämningar framkom i de två schakt som grävdes här.

Figur 8. Söderberga bytomt, Skå 97:1: berörd del och schakt. Skala 1:1000.

Objektnr	Fornlämning nr	Typ	Status	Anmärkning
21	-	Boplats	Fornlämning	Ny
22	-	Boplats	Fornlämning	Ny
22	-	Härd	Fornlämning	Ny
-	Skå 97:1 (nordvästra delen)	Bytomt	Ej fornlämning	Den berörda, nordvästra delen av bytomten är inte fornlämning.

Tabell 1. Resultatet av den arkeologiska utredningen, etapp 2, i Söderberga.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Riksantikvarieämbetet

Fornminnesregistret (FMIS)

Litteratur

Jensen, R. med bidrag av B. Kihlstedt. 2014. Eneby-Skogby-Säby-Söderberga. Byar i förändring. Arkeologisk utredning etapp 1. Fastigheterna Söderberga, Skogby m.fl., Skå socken, Ekerö kommun, Stockholms län, Uppland. Stiftelsen Kulturmiljövård Rapport 2014:44. Västerås.

Tekniska och administrativa uppgifter

KM projekt nr:	15009
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	4311-18579-2014, 2015-02-25
Undersökningsperiod:	8–15 april 2015
Utredningsområde:	52 000 m ²
Personal:	Ellinor Sabel och Ann Vinberg
Belägenhet:	Fastigheterna Söderberga, Skogby m.fl., Skå socken, Ekerö kommun, Stockholms län, Uppland
Ekonomisk karta:	10I5c Älvnäs; 65G7FN Älvnäs
Koordinatsystem:	Sweref99 TM
Koordinater:	X6578739 Y656022
Höjdsystem:	–
Inmättningsmetod:	GPS
Dokumentationshandlingar:	30 digitala foton har inlämnats till ATA.
Fynd:	Fynden F1-4 förvaras på KM i väntan på beslut om fyndfördelning.

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Storlek; djup (m)	Beskrivning	Anläggning/fynd
<i>Objekt 21</i>			
1	6x3 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
2	28x2,5–3,5 m; 0,3–0,5 m dj	Svag S-sluttning, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Enstaka block. Dike i N och i centrum: NV–SO-lig riktning. Plast, järnfragment, porslin i fyllningen i N diket.	
3	4x2,5–3 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
4	7,5x2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Enstaka stenar, upp till 0,3 m stora. Dike i NV–SO: nedgrävda stenar.	
5	7x2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Enstaka stenar, upp till 0,15 m stora.	
6	9x2,5 m; 0,2–0,3 m dj (NO)	SV-sluttning, på impediment i NO och ned på åker längst i SV. Lager: NO: 1) Grästorv/mylla, 0,01 m tj. 2) Brun humös, något grusig silt, 0,1 m tj. 3) Grusig, sandig silt med stenar, upp till 0,4 m stora. Berg i NV. SV: 1) Gräs/vegetation, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, humös silt, ploglager, 0,2 m tj. I V kanten: stensamling, 1,5 m i diam., nedgrävda, upp till 0,5 m stora stenar.	
7	7,5x2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
8	7x2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av porslin, glas och tegel, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Stenar i N, upp mot impedimentkant, upp till 0,6 m stora. Dike (NNV–SSO) med rundade, mindre stenar, upp till 0,15 m stora.	
9	3,5x2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Dike (NNV–SSO) med rundade, mindre stenar, upp till 0,15 m stora.	
10	6x2,5 m; 0,55 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Brun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Ljusare brun, något humös lera, ploglager, 0,1 m tj. 4) Gråbrun, något sotig lera med inslag av kol och små fragmenterade stenar, eventuellt skörbrända, äldre odlingslager(?). 5) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
11	11x2,5–3 m; 0,1–0,4 m dj (djupast i S)	Flack yta, äldre åkermark. Grävt i vinkel. Lager: 1) Gräs, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera med inslag av skörbränd sten och sot i övergången till L3, ploglager, 0,15–0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Två härdrester framkom under L2: A1 i den N delen och A2 i den centrala delen av schaktet. Ö om A2 fanns en ansamling av skärvstenar (A3). Direkt Ö om A2 påträffades även keramik (F1) i övergången mellan L2 och L3.	A1: Härd/ härdrest A2: Härdrest(?) A3 Skärvstenstensansamling F1 keramik

Schakt	Storlek; djup (m)	Beskrivning	Anläggning/fynd
12	4,5×2,5 m; 0,7 m dj	S-sluttning, impediment. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun humös lera, påfört lager, ca 0,2 m tj. 3)(i schaktets S del) Ljusare brun lera, påfört lager(?), 0,1 m tj. 4) Brun och gråsvart lera, skiktad. Under L3 fanns stråk av sot och kol samt spridda skärvstenar.	
13	5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, impediment. Lager: 1) Vegetation/mylla, 0,1 m tj. 2) Brun mycket humös sikt med stenar, upp till 0,2 m stora, enstaka 0,5 m, påfört lager, 0,3 m tj. 3) Gråbeige grusig silt. Berg i Ö och i V.	
14	5×2,5 m; 0,6 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Vegetation, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
15	5×1,5–2,7 m; 0,35 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Vegetation, 0,05 m tj. 2) Ljust gråbrun, (något humös) lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Nedgrävning i centrum (elkabel), i N–S riktning.	
16	5×2,5 m; 0,6 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Gräs/vegetation, 0,05 m tj. 2) Ljust gråbrun, något humös lera, fynd av järnfragment, porslin, tegel och ben, ploglager, 0,25 m tj. 3) Gråbrun (något humös) lera, äldre odlingslager, 0,2 m tj. 4) Gulbeige lera.	
17	4,5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Vegetation, 0,05 m tj. 2) Ljust gråbrun, något humös lera med litet inslag av sot och kol, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Dike i N–S riktning; i fyllningen fanns inslag av tegel, kol och små runda stenar, upp till 0,1 m stora.	
18	4,5×1,5–2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Vegetation, 0,05 m tj. 2) Ljust gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
Objekt 22			
19	8×2–3,5 m; 0,2–0,6 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3)(i schaktets S del) Mörkare gråbrun lera med inslag av sot och kol, små stenar, eventuellt skörbrända fragment, 0,1 m tj. 4) Brun och gråsvart lera, skiktad. Två anläggningar framkom i schaktets N del, i L2: en hård (A4) och ett stolphål(?) (A5). L2 grävdes inte i botten här. Runt anläggningarna fanns sot och kol. Berg i dagen i NV hörnet.	A4, Hård/ hårdrest A5, Stolphål(?)
20	5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Mörkare gråbrun lera med inslag av sot och kol, 0,1 m tj. 4) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
21	4×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Något mörkare gråbrun lera med inslag av sot och kol, 0,15 m tj. 4) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
22	13×2,5 m; 0,15–0,6 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Berg i N. Två stolphål framkom under L2, i S (A6) samt i den N delen (A7). Schaktet djupast grävt vid stolphålet A6.	A6, Stolphål A7, Stolphål
23	6×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av tegel, ploglager, 0,35 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, endast delvis framtagen, i schaktets N del. Två stolphål framkom i/under L2, i den S delen (A8 och A9).	A8, Stolphål A9, Stolphål
24	5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera.	
25	4×2,5 m; 0,35 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. Ej grävt i botten runt A11 i schaktets N del. 3) Brunbeige lera med spridda stenar. Berg i S. Ett stolphål(?) (A11) framkom i/under L2, i schaktets N del.	A11, Stolphål(?)

Schakt	Storlek; djup (m)	Beskrivning	Anläggning/fynd
26	4,5×2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. Ej grävt i botten vid stolphålet i schaktets N del. 3) Brunbeige lera. Berg i S. Ett stolphål (A10) framkom i/under L2, i schaktets N del.	A10, Stolphål
27	8×2,5–5,3 m; 0,45 m dj	Svag NV-sluttning, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Spridda stenar, upp till 0,25 m stora, i L2 och L3.	
28	6×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Spridda stenar, upp till 0,4 m stora, i L2 och L3. Vatten sipprade in i schaktet från N.	
29	8,5×2,5 m; 0,55 m dj	Svag NV-sluttning, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad, 0,1 m tj. Enstaka stenar, upp till 0,5 m stora.	
30	8×2,5 m; 0,25–0,6 m dj	Svag NV-sluttning, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad, 0,15 m tj. Fyra stenar, 0,3–0,4 m stora, fanns strax V om mitten på schaktet. Ett stolphål(?) (A12) framkom, i L2, ca 0,15 m under markytan, i schaktets Ö del. Framkom 3,5 m S om elstolpe, sannolikt sentida.	A12, Stolphål(?)
31	5,5×2,5 m; 0,45 m dj	NV-sluttning, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Beige lera, 0,05 m tj. Spridda stenar och block, 0,1–0,55 m stora. Vatten sipprade in i schaktet.	
32	5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun lera. I den NÖ delen fanns en nedgrävning med trä, tegelpannor, sot och kol m.m. I schaktets S del fanns ett stråk av stenar och block, 0,2–0,5 m stora, i NV–SO riktning.	
33	4,5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun, beige och gråsvart lera, skiktad.	
34	5×2 m; 0,6 m dj	På impediment, SV om stort block. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Mycket humös silt, 0,45 m tj. Rikligt med stenar och några block, påförda. 3) Gråsvart silt med spridda skärviga och skörbrända stenar, enstaka kolfragment och små fragment bränd lera samt fynd av keramik (F2), kulturlager, ca 0,05 m tj. 4) Gul silt, endast fläckvis framtaget.	F2 keramik
35	5×2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av porslin, tegel, kolfragment, stenkol(?), ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun lera.	
36	5×2,5 m; 0,35 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av porslin, glas, stenkol(?), ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar, 0,2 m stora.	
37	5×2,5 m; 0,35 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. Under denna lite påförd sand i NV delen. 2) Gråbrun, något humös lera med kolfragment, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Berg/stort block.	
38	5×2,5 m; 0,35 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera.	
39	4,5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, kolfragment, ploglager, 0,35 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar och block, upp till 0,6 m stora.	
40	4,5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, enstaka kolfragment, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun lera.	

Schakt	Storlek; djup (m)	Beskrivning	Anläggning/fynd
41	7×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Stenar, upp till 0,3 m stora.	
42	5,5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
43	3×2 m; 0,3 m dj	V-slutning, impedimentmark. Lager: 1) Grästovr, 0,1 m tj. 2) Brun humös lerig silt, 0,2 m tj. 3) Brun lera. Berg/block i Ö.	
44	3×2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, impedimentmark. Lager: 1) Grästovr, 0,1 m tj. 2) Brun humös lerig silt, 0,2 m tj. 3) Brun lera.	
45	3×2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, impedimentmark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Brun humös lerig silt, 0,2 m tj. 3) Brun lera. Berg.	
46	5,5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar, upp till 0,15 m stora.	
47	5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar, upp till 0,15 m stora.	
48	4,5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av glas och tegel, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Enstaka små stenar, upp till 0,1 m stora.	
49	9×2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, äldre åkermark, blöt mark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera med enstaka kolfragment och bränd lera, ploglager, 0,2 m tj. I centrum och i Ö fanns plast, glas och påförda stenar, ej grävt i botten här. 3) Brun lera. Enstaka små stenar, upp till 0,1 m stora.	
50	3×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, kol i ytan, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera.	
51	3×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av hästkosöm, ploglager, 0,35 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
52	5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, enstaka tegel och kol, ploglager, 0,3 m tj. 3) Brun lera, flammig.	
53	5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av tegel, ploglager, 0,2 m tj. 3) Mörkare gråbrun lera, lite kol och bränd lera, 0,1 m tj. 4) Brun lera.	
54	5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, tegel, ploglager, 0,2 m tj. 3) Mörkare gråbrun lera, lite kol och bränd lera, ca 0,1 m tj. 4) Brun lera.	
55	5,5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, tegel, ploglager, 0,2 m tj. 3) Något mörkare gråbrun lera, lite kol och bränd lera, ca 0,15 m tj. 4) Brun lera.	
56	3,5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, enstaka tegel och kol, ploglager, 0,25 m tj. 3) Något mörkare gråbrun lera, lite kol och bränd lera, 0,1 m tj. 4) Brun lera.	
57	8,5×2,5 m; 0,55 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästovr, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. 3) Mörkare gråbrun lera, lite kol och någon skörbränd sten samt småstenar, upp till 0,05 m stora, 0,15 m tj. Fynd av en keramikskärva (F3). 4) Brun lera.	F3, keramik
58	6,5×2,5 m; 0,2–0,45 m dj (djupast i N)	Flack yta, äldre åkermark, grävt från impedimentkant i S. Lager: 1) Grästovr/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,3 m tj. Spridda stenar, upp till 0,3 m stora. 3) Brun lera med inslag av sand, skiktad. Berg i N och i S.	

Schakt	Storlek; djup (m)	Beskrivning	Anläggning/fynd
59	6×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun siltig lera. Spridda stenar, upp till 0,25 m stora. Block och berg(?), upp till 0,9 m stora.	
60	6×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun siltig lera.	
61	5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, ploglager, 0,15 m tj. 3) Brun siltig lera. Spridda stenar, upp till 0,25 m stora.	
62	4,5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Gråbrun något siltig lera, 0,15 m tj. 4) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
63	4,5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, ploglager, 0,2 m tj. Fynd av en keramikskärva (F4). 3) Gråbrun lera, 0,1 m tj. 4) Brun lera.	F4, keramik
64	6×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, fragment av bränd lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Gråbrun lera, fragment av bränd lera, 0,1 m tj. 4) Brun lera. Enstaka stenar, upp till 0,25 m stora.	
65	6×2,5 m; 0,35 m dj	Flack yta, äldre åkermark, grävt från impedimentkant i S. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, fragment av bränd lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar, upp till 0,2 m stora. Berg i S.	
66	7×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, fragment av kol och bränd lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun siltig lera, 0,1 m tj. Spridda stenar, enstaka skörbrända, upp till 0,15 m stora. 4) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
67	5×2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, fragment av kol och bränd lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar, upp till 0,2 m stora.	
68	5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera.	
69	3×2,5 m; 0,5 m dj	Svag S-sluttnings, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, siltig lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera.	
70	5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun lera.	
71	5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun, något humös, lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera.	
72	5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera.	
73	6×2,5 m; 0,35 m dj	Flack yta, äldre åkermark Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, enstaka tegelfragment, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar och block.	
74	6,5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, enstaka tegelfragment, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar och block.	
75	6,5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, enstaka tegelfragment, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera. Enstaka stenar och block.	
<i>Skå 97:1</i>			
76	4×2,5 m; 0,3 m dj	Flack yta, tomtmark. Lager: 1) Grästorv/mossa, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, 0,15 m tj. Fynd av järnfragment, rödgods/krukbottnen. Spridda stenar, upp till 0,15 m stora. 3) Gulbeige lera. Berg.	

Schakt	Storlek; djup (m)	Beskrivning	Anläggning/fynd
77	2,5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, tomtmark. Lager: 1) Grästorv/mylla, 0,1 m tj. 2) Gråbrun humös lera, 0,3 m tj. Fynd av rödgods och tegel. 3) Gulbeige lera. Smalt dike i NO-SV-lig riktning: stråk av stenar, upp till ca 0,1 m stora.	
<i>Objekt 22</i>			
78	6×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mossa, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av järnföremål, bl.a. hästsko, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
79	5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mossa, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, fynd av järnföremål, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad.	
80	1,5×1,5 m; 0,15 m dj	Flack yta. Lager: 1) Grästorv/mossa, 0,05 m tj. 2) Gråbrun humös lera, 0,1 m tj. Berg.	
81	3×1,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mossa, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun och gråsvart lera, skiktad. Ett par stenar.	
82	5×2,5 m; 0,6 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mossa, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Mörkt gråbrun, något sotig, lera, 0,15 m tj. 4) Gulbeige och grå lera, skiktad.	
83	6,5×2,5 m; 0,4 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv/mossa, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, enstaka järnfragment, ploglager, 0,25 m tj. 3) (i schaktets N del) Gråsvart, lera, 0,1 m tj. 4) Brun lera. Hård (A13) framkom under L2 i schaktets centrala del.	A13, Hård
84	6,5×2,5 m; 0,5 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun något humös lera, ploglager, 0,35 m tj. 4) Brun lera.	
85	4,5×2,5 m; 0,4 m dj	Svag V-sluttning, tomtmark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun humös lera, 0,1 m tj. 3) Gråbrun lera, fynd av järnfragment, 0,15 m tj. 4) Brun lera.	
86	1×1 m; 0,22 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun humös lera, ploglager, 0,2 m tj. 3) Gulbrun lera.	
87	1×1 m; 0,25 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun humös lera, fynd av rödgods, ploglager, 0,2 m tj. 3) Brun lera. Stenar, upp till 0,08 m stora.	
88	1×1 m; 0,2 m dj	Flack yta/mycket svag V-sluttning, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun humös lera, fynd av porslin, glas och tegelfragment, ploglager, 0,2 m tj. 3) Gulbrun lera.	
89	5×2,5 m; 0,45 m dj	Flack yta, äldre åkermark. Lager: 1) Grästorv, 0,05 m tj. 2) Gråbrun, något humös lera, ploglager, 0,25 m tj. 3) Brun lera.	

Bilaga 2. Anläggningstabell

Anr	Anl.typ	Storlek	Beskrivning	Schakt
1	Härd/härdrest	0,8 m i diam.	Bestod av sot och kol i lera, skörbrända och skärviga stenar samt enstaka rundade stenar, framför allt i anläggningens kanter. En större sten i S, 0,3 m stor. De övriga stenarna var upp till 0,15 m stora.	11
2	Härdrest(?).	0,6 m i diam.	Ansamling av skörbrända och skärviga stenar, upp till 0,08 m stora.	11
3	Skärvstens-ansamling	0,6 m i diam.	Gles ansamling av skärvstenar, upp till 0,08 m stora. Eventuellt utkastat material från härd.	11
4	Härd/härdrest	0,7 m i diam.	Bestod av sotig lera med enstaka skörbrända stenar, upp till 0,05 m stora.	19
5	Stolphål(?)	0,35 m i diam.	Cirka fem stenar (skoning?), flera skärviga, upp till 0,05 m stora. Den översta framkom ca 0,15 m under markytan och flera stenar togs bort i samband med schaktningen.	19
6	Stolphål	0,6 m i diam., ca 0,3 m djup	Skoning av 0,08–0,25 m stora stenar, enstaka skörbrända och skärviga. Fyllning av något gråbrun lera, delvis svåravgränsad mot den omgivande marken, men relativt tydlig i Ö. Den. S halvan undersökt, delvis snittad med maskin.	22
7	Stolphål	0,7 m i diam.	Skoning av 0,06–0,4 m stora stenar. Fyllning av något gråbrun lera, svåravgränsad mot den omgivande marken.	22
8	Stolphål	0,4 m i diam.	Skoning av tre stenar, 0,1–0,15 m stora, den största på högkant. Fyllning av något gråbrun lera, svåravgränsad mot den omgivande marken.	23
9	Stolphål	0,4 m i diam.	Skoning av fyra stenar, 0,1–0,15 m stora. Fyllning av något gråbrun lera, svåravgränsad mot den omgivande marken.	23
10	Stolphål	0,6 m i diam.	Skoning av fyra stenar, 0,15–0,25 m stora, samt flera mindre stenar, ca 0,05 m stora. Fyllning av mörkare gråbrun lera.	26
11	Stolphål(?)	0,4 m i diam.	Skoning(?) av tre stenar, 0,1–0,25 m stora.	25
12	Stolphål	0,45 m i diam.	Skoning av tre stenar, 0,2 m stora. Fyllning av svagt gråbrun lera, svåravgränsad mot den omgivande marken. Framkom ca 0,15 m under markytan. Troligen sentida.	30
13	Härd	1,4×1,0 m framtaget	Fyllning av sot och kol samt skärviga och skörbrända stenar, upp till 0,15 m stora. Anläggningen fortsatte utanför schaktet i väster.	83

Bilaga 3. Fyndtabell

Fnr	Sakord	Material	Antal/vikt	Beskrivning	Schaktnr
1	Keramik	Lera	4 /33,5 g	Grovt magrad med kvarts. Gulröd, grovt magrad, utsida och svart, avstruken insida. Passning.	11
2	Keramik	Lera	2/1 g	Gråsvart gods.	34
3	Keramik	Lera	1/0,5 g	Gråsvart gods, rundnött.	57
4	Keramik	Lera	1/1,5 g	Gråbrunt gods, eventuellt med gulröd utsida. Rundnött.	63